

www.poradnia.oswiata.org.pl

Biuletyn PPP - 1

Orka

1. **NAUCZANIE INDYWIDUALNE**
- SZKODLIWOŚĆ CZY
DOBRODZIEJSTWO
str. 2

2. **DZIAŁ NAUKOWY:**
Komputerowy system po-
wszechnych badań przesie-
wowych pod kątem wczes-
nego wykrywania wad wzro-
ku - „Widzę...”
str. 3

3. **ZALECENIA, PORADY... :**
Krajowy Program Zapobiega-
nia Niedostosowaniu Społecz-
nemu i Przystępczości wśród
Dzieci i Młodzieży
str. 4

4. **DZIAŁ INFORMACYJNO –**
PRAWNY:
Losy nowelizacji ustawy o za-
wodzie psychologa i samo-
rządzie zawodowym psycho-
logów
str. 7

Rozpoczynamy cykl prezentacji ciekawych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. Mamy nadzieję, że skorzystacie Państwo z tych informacji i przekazecie je uczniom i ich rodzicom w swoich szkołach.

Dziś – Centrum Młodzieży im. dr H. Jordana

Centrum Młodzieży im.dr H.Jordana
31-142 Kraków, ul.Krowoderska 8 i 17, Basztowa 5,
Helclów 23a

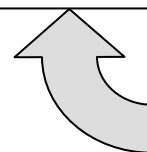
Tel +48 +012/ 430-00-25, +48 +012/ 422-44-42 Fax +48 +012/ 422-52-05

KOŁA ZAINTERESOWAŃ 2003/2004
Kwiecień-proponycje dla dzieci i młodzieży
MAŁOPOLSKI KONKURS "BEZPIECZNY INTERNET"
MAŁOPOLSKI KONKURS POLONISTYCZNY DLA GIMNAZJALISTÓW
II Przegląd Teatralno-Muzyczny „O Buławę Lajkonika” 11-14 maja 2004 r.
Konkurs „Europa w Szkole” - Podsumowanie etapu wojewódzkiego
Konkurs Literacki na wiersz o Krakowie - sprawozdanie oraz werdykt
Konkurs plastyczno-literacki "Ja i mój zagraniczny przyjaciel" - protokół
"XXVII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE im.dr Henryka Jordana"
Ośrodek Regionalny Programu "Młodzież"
Izba Informacji Młodzieżowej
Krakowskie Młodzieżowe Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Sztuk
Kąg Miłośników Starego Krakowa
Program kina PARADOX - Kwiecień 2004
SMOFI 2004
Projekt XXVII LO: Stanisław Wyspiański
Warsztaty jesienne Rasizm i ksenofobia - plagi XXI wieku
"KRAKOWIAK 2004"
"Biała Księga"

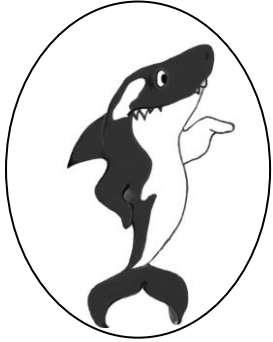
E-mail sekretariat -sekr_cm@bci.krakow.pl- oraz krakcm@bci.krakow.pl

Kolegium Redakcyjne:

Beata Trojan, Elżbieta Ozaist,
Jolanta Skóra, Jolanta Dabrowska,

Miejsce na reklamę

NAUCZANIE INDYWIDUALNE – SZKODLIWOŚĆ CZY DOBRODZIEJSTWO ?

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania, a także **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2003 r.** zmieniające powyższe rozporządzenie, **określają potrzebę wydania orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, dla tych, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły.**

Mimo jednoznaczności przepisu nauczanie indywidualne **budzi wiele emocji i kontrowersji.** Wynikają one zarówno ze skutków finansowych podejmowanych decyzji, jak i z innych negatywnych następstw dla psychospołecznego rozwoju dziecka i jego postępów w nauce.

Nauczanie indywidualne **jest dobrodziejstwem** dla dzieci i młodzieży, które **czasowo z powodu choroby** pozbawione są możliwości nauki w systemie klasowym.

Daje:

- * Możliwość kontynuacji nauki w przypadkach chorób przewlekłych pod kierunkiem nauczycieli i specjalistów
- * Możliwość częściowego uczestnictwa w życiu klasy
- * Możliwość wsparcia ze strony nauczyciela, którego dobrze zna i ma do niego zaufanie (funkcja terapeutyczna – wzrost poczucia bezpieczeństwa)
- * Pozwala na systematyczne wdrażanie dziecka do grupy rówieśniczej w przypadkach zaburzeń emocjonalnych i lękowych
- * Nauczycielowi daje możliwość lepszego poznania dziecka, jego środowiska domowego, rzeczywistych możliwości i umiejętności.

Jednakże **przedłużające się nauczanie indywidualne powoduje szereg nieprawidłowości** w rozwoju dzieci i młodzieży.

Należą do nich:

- * Zaburzenia społecznych relacji rówieśniczych – izolacja od grupy rówieśniczej, poczucie inności, odrzucenia, mniejszej wartości
- * Brak wiary w siebie, wycofywanie się w sytuacjach z góry postrzeganych jako trudne
- * Brak zdolności do samodzielnej pracy
- * Nadwrażliwość i załamywanie się przy najmniejszych niepowodzeniach życiowych
- * Lęk przed oceną kolegów i powrotem do klasy
- * Utrata możliwości obiektywnej oceny swoich osiągnięć

Nauczanie indywidualne powoduje:

- **Obniżenie poziomu wiadomości** w stosunku do uczniów uczących się w klasie – ograniczony program i pensum godzin
- **Nieadekwatność ocen** w stosunku do wiadomości i umiejętności ucznia (oceny zawyżone, konieczność kontroli ze strony nadzoru pedagogicznego)
- **Znaczne ograniczenia** w zakresie przygotowania do dalszej edukacji – rodzice i nauczyciele biorą pod uwagę doraźne korzyści bez przyszłościowego spojrzenia na dalsze losy edukacyjne i życiowe dziecka.

Podsumowując:

Nauczanie indywidualne należy zawsze rozpatrywać indywidualnie, biorąc pod uwagę możliwości psychofizyczne dziecka, jego specyficzne zaburzenia, określając szczegółową formę realizacji.

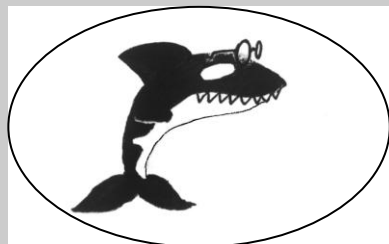
Nauczanie indywidualne nie jest formą korepetycji ani zajęć wyrównawczych, nie jest rozwiązaniem trudności dziecka w opanowaniu materiału przewidzianego programem nauczania. Jest wsparciem dla dziecka w okresie choroby lub

pogorszenia stanu zdrowia utrudniającego w znacznym stopniu funkcjonowanie w grupie rówieśniczej lub warunkach szkolnych.

Zagadnienia dotyczące trudności dziecka w opanowaniu materiału przewidzianego programem nauczania regulują odrębne przepisy i szczegółowa analiza podstaw programowych na każdym poziomie (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach).

Uczniowie powinni mieć możliwość realizacji programu dostosowanego do ich psychofizycznych możliwości bez wyłączenia z grupy rówieśniczej.

*Opracowali: dyrektorzy krakowskich
Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych*

DZIAŁ NAUKOWY

Coraz gorzej widzimy

KOMPUTEROWY SYSTEM Powszechnych BADAŃ PRZESIEWOWYCH POD KĄTEM Wczesnego Wykrywania Wad WZROKU – „WIDZĘ...”.

Problemy ze wzrokiem ma ponad połowa Polaków – blisko 60% osób od 16 roku życia wymaga korekcji wzroku. Coraz gorzej widzą dzieci i młodzież; 30 – 40% uczniów ma problemy z niepełną ostrością wzroku.

Dane te dotyczą tylko zdiagnozowanych wad wzroku. Można spekulować jak duża procentowo jest grupa pacjentów nieświadomych swoich problemów okulistycznych, którzy przypisują sobie dolegliwości neurologiczne, trudności z koncentracją czy złe samopoczucie obniżonej sprawności psychofizycznej, podczas gdy źródłem choroby są problemy ze wzrokiem. Bagatelizowanie powszechności występowania nabytych wad wzroku dotyczy przede wszystkim grup, u których do tej pory problemy okulistyczne były marginalne – dzieci i młodzieży oraz aktywnych zawodowo młodych ludzi. Powoli stajemy się społeczeństwem słabo widzącym. Brak świadomości systematycznej kontroli wzroku, zaniechanie korekcji, opory przed stosowaniem nowoczesnych metod korekcji wad wzroku, niewiedza i lekceważenie problemu to główne przyczyny złego widzenia.

Normalnie oko ludzkie ma taki kształt gałki ocznej, iż siatkówka znajduje się we właściwej odległości od soczewki, tak że promienie mogą być przez soczewkę skupione na żółtej plamce. Gałka oka krótkowzrocznego jest zbyt długa, wskutek czego siatkówka jest nadmiernie oddalona od soczewki i promienie skupiają się przed siatkówką, a następnie rozbiegają ponownie, dając tym samym rozmyty obraz na siatkówce. Gałka oka dalekowzrocznego jest za krótka i siatkówka znajduje się za blisko soczewki, w wyniku czego promienie dochodzą do siatkówki jeszcze przed skupieniem się, co znowu powoduje nieostrość obrazu. Astygmatyzm wywołany jest nierównomierną krzywizną rogówki; promienie przechodzące przez rogówkę są skupione w rozmaitych punktach.

Wady wzroku występują częściej u dzieci czytających źle, niż w grupach czytelników. Nawet nieznaczne zaburzenia w funkcjonowaniu wzroku mogą stać się dodatkową przyczyną niepowodzeń w opanowywaniu umiejętności czytania i pisania. Dzieci o słabym wzroku charakteryzują się wolniejszym tempem pracy, zużywają przy tym więcej energii, szybciej się męczą, a to powoduje opóźnienia wykonywania czynności czytania i pisania. W efekcie dzieci otrzymują niższe oceny, niechętnie zajmują się czytaniem i pisanem. Dzieci te często są posądżane o brak zdolności. Przy nieprawidłowo funkcjonującym narzędziu wzroku praca nad przezwyciężaniem trudności powinna rozpocząć się od wyrównywania jego niedoborów. Dzieci z wadą wzroku powinny nosić odpowiednie szkła i należy je posadzić jak najbliżej tablicy. Jeśli niedowidzenie jest bardzo duże, dziecko powinno się uczyć w szkole zorganizowanej dla dzieci niedowidzących. Dzieci niedowidzące korzystają z pomocniczych środków dydaktycznych oraz aparatury umożliwiającej naukę i kontakty z otoczeniem.

Wobec istniejących problemów koniecznością staje się właściwa edukacja, profilaktyka i korekcja wad wzroku. Katedra Inżynierii Dźwięku i Obrazu Politechniki Gdańskiej we współpracy z Instytutem Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie oraz Samodzielnym Kliniknym Szpitalem Okulistycznym Akademii Medycznej w Warszawie opracowała system diagnostyczny „Widzę...” umożliwiający przeprowadzenie szybkiej i łatwej diagnostyki w zakresie różnych wad wzroku.

Badanie wzroku oparte jest na automatycznej analizie ankiety, teście różnicowania kontrastu oraz teście widzenia barwnego :

- elektroniczna ankieta zawiera pytania dotyczące zaburzeń widzenia zaobserwowanych przez badanego lub jego opiekunów,
- badanie różnicowania kontrastu pozwala wykryć wady wzroku związane z nieprawidłowym odbieraniem ostrości i kontrastowości obrazów; podczas badania prezentowane są obrazy w formie kółek zawierających różnie ułożone linie o zmiennej kontrastowości – zadaniem badanego jest określenie kierunku, w jakim ułożone są linie; cykl testów dla oka lewego i prawego kończy się wyświetleniem dwóch wisogramów, dla każdego oka osobno,
- badanie widzenia barwnego pozwala wykryć wady wzroku związane z nieprawidłowym postrzeganiem kolorów; w badaniu prezentowane są obrazy zawierające liczby zbudowane z różnobarwnych kółek.

Po rozpoznaniu przez system jakichkolwiek problemów ze wzrokiem przebadana osoba kierowana jest do punktu konsultacyjnego, w którym zostaną wykonane szczegółowe badania diagnostyczne mające na celu weryfikację wstępnej oceny zaburzeń wzroku.

Celem programu jest upowszechnienie dostępu do usług medycznych i wyrównywanie szans dzieci z zaburzeniami wzroku.

Zaletą programu komputerowego „Widzę” jest łatwość obsługi, która umożliwia każdemu skorzystanie z niego, nawet bez pomocy specjalisty.

Nasza Poradnia zaprasza wszystkich zainteresowanych do wdrażania programu „Widzę” na terenie szkół w celu dokonania jak najwcześniejszej diagnozy wzroku u dzieci i młodzieży - osobą wprowadzającą system i uprawnioną do przeprowadzania badań jest mgr Maria Adles.

Maria Adles –pedagog PPP-1

ZALECENIA, PORADY ...

„ŚCIAĞNIĘTE Z INTERNETU”

2 marca 2004

Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży

Materiał pochodzi z MENiS, stanowi jeden z modułów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 roku.

WSTĘP

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu dzieci i młodzieży uznaje się narkomanię, alkoholizm i prostytutkę. Są to zjawiska, wobec których żaden dorosły nie powinien pozostawać obojętny, zwłaszcza, że zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży najczęściej ze sobą współwystępują. Picie alkoholu czy odurzanie się narkotykami współwystępuje

z zachowaniami agresywnymi, przestępczymi, wczesną inicjacją seksualną. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi, a w dalszej kolejności popełniania przestępstw.

Szczególny obowiązek reagowania na niepokojące sygnały zachowania uczniów spoczywa na nauczycielach. Szkoła, z racji powszechnego charakteru i funkcji jest terenem na którym w różnym stopniu i w różnej postaci, ujawniają się

niemal wszystkie nurtujące młodzież problemy. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego i podejmowania stosownych oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych, a wobec uczniów niedostosowanych - działań interwencyjnych.

Na terenie szkoły dochodzi do zdarzeń, które bezpośrednio zagrażają bezpieczeństwu i zdrowiu (czasem nawet życiu) uczniów. Nauczyciel częstokroć czuje się osamotniony i bezradny w sytuacji kiedy ma do czynienia z zachowaniem w żadnym stopniu nie mieszczącym się w regulaminie szkoły, a nierzadko będącym czynem karalnym lub przestępstwem.

Właściwa, adekwatna do sytuacji reakcja wychowawcy, pedagoga, dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji mogą w istotnym stopniu zwiększyć skuteczność oddziaływań. Bardzo ważne jest umiejętne, w pełni profesjonalne przeprowadzenie interwencji z zachowaniem wszelkich praw zarówno dzieci uczestniczących w zdarzeniu, jak i ich rodziców.

W zależności od okoliczności zdarzeń, kategorii popełnionego czynu oraz wieku sprawców - postępowanie wobec ucznia będzie różne.

CEL PROGRAMU

1. Usprawnienie i zwiększenie trafności oraz skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją.

2. Wypracowanie metod współpracy szkoły z policją.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania policji z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Policja zgodnie z art. 37 ustawy, w wypadkach nie cierpiących zwłoki zbiera i utrwała dowody czynów karalnych, w razie potrzeby dokonuje ujęcia nieletniego, a także wykonuje czynności zlecone przez sędziego rodzinnego.

Dokumentem wewnętrznym uściślającym te zasady jest Zarządzenie nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich. 1.)

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające.

W rozporządzeniu §10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE.

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, 2.) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego ode-

brania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.

5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, 3.) policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 431 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wzywać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karnego

- udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów prze-

stępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

Metody współpracy szkoły z policją

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno - wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.

Koordinatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji.

Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła/placówka.

Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny - szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

UWAGA:

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w "Procedurach (...)" albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

1. Obecnie w KGP finalizowane są prace nad zmianą powyższego zarządzenia.
2. Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włączyć do grupy przestępczych - art. 4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
3. Stężenie we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

ściągała: Elżbieta Ozaist – psycholog PPP-1

DZIAŁ INFORMACYJNO - PRAWNY

LOSY NOWELIZACJI USTAWY O ZAWODZIE PSYCHOLOGA I SAMORZĄDZIE ZAWODOWYM PSYCHOLOGÓW

Jak już pisaliśmy w „ORCE” wejście w życie „Ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów” uchwalonej przez Sejm w dn. 8 czerwca 2001 r. zostało odroczone do 1 stycznia 2006 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej, stojąc na stanowisku, że nasza ustawa ma wiele wad, przygotowało rządowy projekt nowelizacji Ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów oraz o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych, który wpłynął do Sejmu 9 października 2003 r. (druk sejmowy nr 2084). Projekt ten w intencji jego twórców ma porządkować przepisy dotyczące działalności i zakresu kompetencji organów samorządu, reguluje nadzór nad działalnością samorządu zawodowego psychologów i postępowanie dyscyplinarne oraz przyspiesza wejście w życie naszej Ustawy na dzień 1 stycznia 2004 r. Zmiana ustawy Kodeks spółek cywilnych polega na dopisaniu zawodu psychologa do katalogu zawodów, których reprezentanci mogą być partnerami w spółce cywilnej lub partnerskiej.

I czytanie rządowego projektu odbyło się w dn. 13 listopada 2003 r. na połączonym posiedzeniu 2 komisji sejmowych : Komisji Zdrowia i Komisji Gospodarki, które podjęły decyzję o odrzuceniu projektu nowelizacji ustawy. (19 posłów połączonych komisji sejmowych głosowało za odrzuceniem projektu, 11 posłów było przeciwnego zdania, a 4 posłów wstrzymało się od głosu).

II czytanie odbyło się na posiedzeniu Sejmu w dn. 19 lutego 2004 r. Posłowie głosowali wniosek połączonych Komisji o odrzucenie projektu ustawy. W wyniku głosowania 270 posłów było przeciw odrzuceniu projektu ustawy (SLD, PSL, Samoobrona i UP), za odrzuceniem projektu ustawy było 143 posłów (PO, PiS i LRP), a 6 posłów wstrzymało się od głosu. Tak więc sprawa nie została zamknięta, ponieważ nie odrzucono rządowego projektu Ustawy i Sejm podjął decyzję o ponownym skierowaniu projektu do prac Komisji Gospodarki i Komisji Zdrowia, celem jego dopracowania. W dniu 11 marca 2004 r. na połączonym posiedzeniu sejmowych Komisji Gospodarki i Komisji Zdrowia, przy uczestnictwie podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej Dagmira Długosza, została powołana nadzwyczajna podkomisja do prac nad projektem Ustawy o zawodzie psychologa w składzie :

- poseł Tadeusz Cymański (PiS) - jako przewodniczący tej podkomisji
- poseł Bogdan Derwich (SLD)
- poseł Bronisław Dutka (PSL)
- poseł Alicja Lis (Samoobrona)
- poseł Marian Stępień (SLD)

Komisje zaakceptowały kandydaturę **prof. Stanisława Bużyńskiego**, reprezentującego Instytut Psychiatrii i Neurologii, jako eksperta do dalszych prac nad projektem ustawy.

Odbędzie się zatem w niedalekiej przyszłości w Sejmie III czytanie rządowego projektu nowelizacji Ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów. **Nadal istnieje nadzieja, że nasza ustawa ma szansę wejść w życie przed 1 stycznia 2006 r.**

Posłowie, którzy wypowiadali się za odrzuceniem rządowego projektu nowelizacji ustawy, uważają, że rząd powinien najpierw przedstawić ustawę o zawodach zaufania publicznego, a nie przyspieszać ustawowych rozstrzygnięć tylko dla jednego zawodu o takim właśnie charakterze. Pociężające jest to, że teraz już żaden z posłów nie ma wątpliwości, że zawód psychologa należy do zawodów zaufania publicznego. Psycholog, jak każdy zawód zaufania publicznego musi być poddany rygorom weryfikacyjnym, musi spełniać standardy zawodowe i być nadzorowany przez korporację zawodową. Posłowie zarzucają rządowemu projektowi Ustawy brak wyraźnej definicji zawodu psychologa, brak określenia tego co to są usługi psychologiczne, brak definicji metod i narzędzi zastrzeżonych do wyłącznego użytku przez psychologa, brak sprecyzowania warunków odbywania obligatoryjnych staży podyplomowych, a nawet to, że staż nie kończy się egzaminem. A także i to, że we wszystkich korporacjach zawodowych samorząd regionalny ma osobowość prawną, natomiast Ustawa o zawodzie psychologa nie przyznaje osobowości prawnej izmom regionalnym.

Proponowany projekt rządowy nowelizacji naszej Ustawy przyspiesza wejście w życie Ustawy, ale ma cały szereg mankamentów. Np. gwarantuje on 5 – letni okres przejściowy tym, którzy wykonują zawód psychologa czyli świadczą usługi psychologiczne, ale nie spełniają warunków ustawy tj. nie posiadają dyplomu mgr psychologii. Obecnie każdy kto ma ochotę może prowadzić działalność gospodarczą nazwaną „usługami psychologicznymi”, a rządowy projekt ustawy daje takim osobom możliwość funkcjonowania na rynku pracy jeszcze przez 5 lat po wejściu w życie Ustawy. W rządowym projekcie Ustawy rozbudowano i doprecyzowano przepisy dotyczące odpowiedzialności zawodowej psychologów, a także dodano cały rozdział 7 a zatytułowany „Nadzór nad działalnością samorządu” (nota bene żywcem przeniesiony z przygotowanego przez Ministerstwo Pracy projektu „Ustawy o sprawowaniu przez samorządy zawodowe pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów zaufania publicznego oraz o nadzorze nad działalnością samorządów zawodowych” z dn. 27 września 2002 r.) Projekt ten został oprotestowany przez wszystkie 14 już działających korporacji zawodowych.

Obecnie wśród psychologów są „2 szkoły” dotyczące stosunku do Ustawy o zawodzie psychologa. Zwolennicy jednej z nich uważają, że nie należy nic robić i spokojnie czekać, aby uśpiona Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2006 r. Natomiast wg zwolenników drugiej szkoły należy zrobić wszystko, by skrócić vacatio legis Ustawy, a ewentualne braki i niedociągnięcia Ustawy poprawiać wtedy, gdy Ustawa zacznie już obowiązywać. Jeśli pamiętamy ile razy była nowelizowana Karta Nauczyciela, to chyba należy przyznać rację zwolennikom drugiej szkoły.

Beata Trojan – psycholog PPP-1